Închide bine uşa ...

Sergiu Someşan

Când l-am cunoscut pe Ralph nu mi-am închipuit că îmi va schimba atât de mult viața. Părea extrem de timid şi a trecut multă vreme până să-mi dau seama că toată această timiditate a lui era de fapt un discret mimetism pentru a putea obține ajutorul celor de care are nevoie. De pildă, deşi nu i-am spus-o niciodată, eu sunt convins că povestea cu scăpatul cărților pe jos la bibliotecă, în fața mea, nu a fost decât o abilă modalitate ca să mă facă să-l ajut. Părea atât de neajutorat, încât mi s-a părut firesc să mă ofer să i le duc până acasă. La fel de firesc mi s-a părut apoi, să-l scutesc pe el de drumurile lungi prin anticariate şi biblioteci în căutarea unor titluri rare. Prietena mea, Julieta, îmi tolera cu o răbdare de înger evadările mele prin universul lui Ralph, deşi nu se putea abține să nu-mi şoptească la despărțire, răutăcioasă:

— Dacă nu aş ştii cât de mult îți place de mine, aproape că te-aş suspecta că îți place de el.

Dădeam din umeri, insensibil la glumele ei, grăbit să ajung mai repede în lumea captivantă a lui Ralph. Casa în care locuia era destul de dărăpănată şi Ralph nu era nici pe departe omul care să o pună pe picioare. Se mulțumea cu ea aşa cum o moştenise de la o mătuşă care murise chiar la timp pentru că altfel, în ritmul în care achiziționa cărțile, nu prea vădeam cum imensa lui bibliotecă ar fi putut încăpea în modestul apartament unde locuise înainte. Pe lângă casă se pare că îi lăsase şi o sumă bunicică pentru că niciodată nu l-am auzit plângându-se că nu are bani să cumpere o carte. Sau poate că, aşa cum spunea Julieta putea să fabrice aur! A spus asta plină de obidă, când a descoperit în pachetul cu cărți pe care i-l duceam lui Ralph un tratat despre alchimie pe a cărui copertă un bătrân alchimist preschimba transfigurat plumbul în aur.

Dovedea o zgârcenie ieşită din comun pentru lucrurile obişnuite şi uneori îmi spuneam că dacă nu i-aş fi cumpărat eu de mâncare ar fi trebuit să treacă mult timp până să-şi dea seama că frigiderul lui este gol. Bântuia ore întregi prin căsoiul lui, trecând absent dintr-o încăpere în alta, ronțăindu-şi la nesfârşit gândurile. Dar cea mai impresionantă din toată casa aceea uriaşă era biblioteca. Privind imensitatea ei, nu mă îndoiam nici o clipă că la origini a fost o vastă sală de bal. Uneori, când intram, mi se părea că Ralph este pierdut cu totul în dosul maldărelor de cărți şi vederea mi se înceţoşa uşor, fără să-mi dau seama dacă este vorba de oboseală, iluzie optică, sau era doar praful care se ridica de pe cărțile răscolite de Ralph.

Îmi imaginam că munca pe care o făcea el era complet inutilă; un fel de compilare după vechile tratate. Puținii şi rarii vizitatori obişnuiau să i se adreseze cu titluri pompoase ca: maestre sau doctor, la fel de inutile după părerea mea ca şi acela de magister, atâta vreme cât nu l-am văzut în toți anii cât am stat lângă el să publice vreo lucrare şi nici n-a avut vreun elev care să-i ducă mai departe ştiința, oricare ar fi fost aceea. Şi pe care niciodată nu mi-a explicat-o. Nu pentru că ar fi fost secretă şi nici pentru că se îndoia de puterea mea de înțelegere. Obişnuia mereu să-mi spună:

— Dragă Martin, nici eu nu ştiu bine ce caut! Simt că aici, în cărțile astea, sunt multe mistere care, atunci când le voi dezlega, în mod sigur vor schimba lumea... Dacă voi fi lăsat să le spun... Pentru că multe forțe ar dori ca aceste taine să rămână pe veci îngropate în beznă şi uitare...

Ca de obicei, nu-i răspundeam. Luam de la el lista lungă de cărți şi banii, pornind să cutreier anticariatele spre marea nemulțumire a Julietei:

— Îți neglijezi viața, mă neglijezi pe mine, neglijezi totul pentru unul care, din câte îmi spui tu, de mult ar fi trebuit să fie închis la balamuc... Tot ce sper eu e ca atunci când faptul se va întâmpla, cel puțin să vă închidă pe amândoi în aceeaşi celulă.

Ralph, pe de altă parte, nu părea să bage de seamă că mie îmi dă toată viața peste cap şi când am fost dat afară de la firma unde lucram cu jumătate de normă a primit vestea cu detaşarea cuvenită a omului scufundat până peste cap în lecturi oculte. Mi-a mormăit că oricum nu se poate lipsi de mine aşa că o să mă angajeze pe post de secretar particular şi urma să-mi opresc suma pe care o credem eu de cuviință drept salariu din banii pe care mi-i dădea pentru cărți.

— Şi pentru numele lui Dumnezeu, nu uita când pleci, să închizi bine uşa!

O închideam şi ascultam cum zăvorul greu cădea în lăcaşul lui: clic-clac!

Abia după această dublă confirmare plecam în căutarea mea prelungită prin anticariate şi biblioteci. Uneori îmi spuneam că Ralph nu este decât un țicnit inofensiv dar plin de bani şi eu un ticălos mârşav care, prefăcându-mă că îi fac

toanele, îl tapam de bani. Julieta era convinsă că de fapt țicnitul eram eu şi că cel care profita era Ralph, lipsindu-mă de cel mai neprețuit bun al meu: timpul şi tinerețea mea.

— Până şi pe mine în ultimul timp ai început să mă foloseşti drept pernă, bodogănea ea exasperată când mă vedea cu listele interminabile ale lui Ralph citindu-le chiar şi în pat.

— Nici de pernă nu eşti bună, nu mă lăsam eu mai prejos. O pernă măcar tace şi te lasă să dormi...

Uneori, ca să o îmbunez, trebuia să cheltui cu ea cât pe un manuscris valoros din secolul XVI dar, cum Ralph nu părea să bage de seamă, viața noastră îşi urma mai departe cursul, mai ales că acum făcuse o nouă pasiune pentru cărțile de alchimie. După un drum obositor până la Paris de unde dintr-un anticariat obscur am reuşit să-i procur la un preț fabulos " Le mysteres des Cathedrales" de Fulcanelli, cercetările lui păreau să fi apucat pe un nou făgaş. Maldărul de cărți din jurul lui devenea tot mai mare şi Ralph însuşi, ca într-un proces de integrare într-un univers livresc şi numai lui accesibil, dădea impresia că se micşorează pe zi ce trece. Ştiam că este o iluzie şi nimic mai mult dar, când lăsam în urma mea silueta abia vizibilă printre cărți aveam o presimțire că nu am să-l mai găsesc acolo la întoarcerea mea.

Julieta îmi găsea mereu slujbe mai bine plătite, dar refuzam cu încăpățânare să-l părăsesc pe Ralph. Până la urmă renunța şi ea, convinsă că plănuiesc să-l lichidez şi să-i iau banii, după ce aveam să aflu unde îi ține. Dacă cineva m-ar întreba acum, când totul s-a sfârşit, ce anume m-a atras, m-a ținut lângă Ralph în tot acest timp, sunt sigur că nu aş găsi un răspuns clar. Julieta era convinsă că el găsise în vechile cărți vreo formulă magică prin care putea să înlănțuiască voința unui om, altfel nu îşi putea explica de ce eu, care schimbam cam cinci slujbe pe an, de mai bine de trei ani îl slujeam cu devotament pe Ralph. Poate că presimțeam că urma să se întâmple ceva şi voiam nu atât să fiu martor, cât mai ales să pot preveni o primejdie pe care o simțeam plutind în aer. Chiar şi Ralph părea în ultimul timp mai îngrijorat:

— Ştii, îmi spunea el, repetându-se la nesfârşit şi nepărând să-şi dea foarte bine seama de prezența mea lângă el, Fulcanelli a găsit încifrate în liniile catedralelor multe din vechile mistere. Le-a dezvăluit şi altora şi pentru asta a dispărut... Ştiință fără conştiință... foarte periculos. Martin, promite-mi! Dacă vreodată mi se întâmplă ceva, orice, să dai foc la casă... e prea periculos ce am aflat. Ştiință fără cunoştință... Şi nu uita când pleci să închizi bine uşa!

Nu uitam: clic-clac făcea zăvorul greu şi eu, ieşind în lumea obişnuită, mi se părea că dincolo de uşă e un teritoriu străin, interzis cunoaşterii obişnuite.

— E un balamuc dincolo de uşa aia! spunea Julieta şi refuza să mă însoțească înăuntru. Numai că în ziua aia ne grăbeam şi, pentru a nu face două drumuri, a acceptat să ia şi ea un pachet să mă ajute.

Ralph nu păru conştient de prezența ei până nu am ajuns aproape de el. Abia atunci a ridicat ochii apoşi dintre cărți şi privirea i s-a luminat dintr-o dată:

— Uite şi pe Eva, cea care ne va trage în păcat!

Julieta a dat să protesteze dar eu am tras-o după mine afară auzind în depărtare strigătul lui Ralph:

— Închide uşa după tine!

— Bine, bine! am răspuns eu şi am trântit nervos zăvorul pentru că Julieta nu se mai abținea şi făcea semne că atât eu cât şi Ralph suntem nebuni.

Clic! a făcut zăvorul, dar nu mi-am dat seama de asta decât mai târziu, când eram prea departe ca să mă întorc. Oricum aveam să revin peste numai câteva ore deşi, acum pot să spun, că o presimțire sumbră mă apăsa.

Când m-am reîntors, primul lucru pe care l-am observat a fost uşa întredeschisă. Am deschis-o de tot şi am văzut că ceața subțire si alburie care părea să plutească tot timpul în încăpere se preschimbase acum într-un întuneric dens ca de smoală.

— Ralph!... am strigat spre întunericul din fața mea dar nu mi-a răspuns nimeni. După un timp un chicotit uşor păru să se audă din noaptea încăperii şi pe lângă mine a început să se scurgă ceva susurând. Becurile din cameră au prins a se vedea şi, din valul de ceață neagră care luneca încet în jurul meu, am auzit sau mi s-a părut că aud:

— N-ai închis bine uşa!